

ДЕРЖАВНА ПРИКОРДОННА СЛУЖБА УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ
СЛУЖБИ УКРАЇНИ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

**УРЯДОВА
УПОВНОВАЖЕНА**
з ПИТАНЬ ҐЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ

ІКЖЦ

УАППО

Українська асоціація представниць
правоохоронних органів

**РЕАЛІЗАЦІЯ ҐЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ:
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

V Міжнародна науково-практична конференція
(16 травня 2024 року)

УДК 305:355.08]08(043.2)

P-31

Реалізація гендерної політики на сучасному етапі розвитку сектору безпеки і оборони: стан, проблеми, перспективи : тези V Міжнародної науково-практичної конференції (Хмельницький, 16 травня 2024 року). Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2024. 458 с.

Видання містить тези доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції “Реалізація гендерної політики на сучасному етапі розвитку сектору безпеки і оборони: стан, проблеми, перспективи”, яка відбулась в онлайн-режимі 16 травня 2024 року у м. Хмельницький на базі Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького.

УДК 305:355.08]08(043.2)
© Видавництво НАДПСУ, 2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова оргкомітету – заступник ректора (проректор) з навчальної та наукової роботи Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького доктор педагогічних наук, доцент полковник Сергій БІЛЯВЕЦЬ;

заступник голови оргкомітету – начальник відділу – головний науковий співробітник науково-організаційного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, кандидат педагогічних наук, доцент полковник Юрій ДЕМ'ЯНЮК;

члени оргкомітету:

Урядова уповноважена з питань гендерної політики, докторка юридичних наук, кандидатка філософських наук, професорка, заслужена юристка України, Катерина ЛЕВЧЕНКО;

помічниця Голови Державної прикордонної служби України з гендерних питань полковник Олеся КЛИМЕНКО;

помічниця ректора Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (з гендерних питань), заслужена працівниця освіти України, докторка психологічних наук, професорка полковник Олена ВОЛОБУЄВА;

помічник ректора Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького з міжнародного та міжвузівського співробітництва – начальник групи міжнародного та міжвузівського співробітництва, кандидат педагогічних наук, доцент полковник Андрій ЯНКОВЕЦЬ;

начальник режимно-секретного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького полковник Олександр КОВАЛЕНКО;

начальник видавництва Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького полковник Олег СВИДЕРСЬКИЙ;

міжнародна та національна експертка з гендерних питань, засновниця та старша аналітикиня Інформаційно-консультативного жіночого центру Олена СУСЛОВА;

програмна менеджерка Української асоціації представниць правоохоронних органів Юлія НІКОЛАЙЧУК;

професор кафедри адміністративної діяльності факультету правоохоронної діяльності Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького доктор юридичних наук, професор Валентин ЗЬОЛКА;

секретарка оргкомітету – старша наукова співробітниця відділення планування та контролю наукової та науково-технічної діяльності науково-організаційного відділу Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького кандидатка наук з державного управління Ілона ЯРМОЛИНСЬКА.

УПРОВАДЖЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ ОСВІТИ В ДІЯЛЬНІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Софія БОГОМАЗОВА

Ліна ПЕРЕЛИГІНА

У Національному університеті цивільного захисту України питання щодо реалізації гендерної політики в Україні здійснюється відповідно до затверджених стандартів і принципів Європейського Союзу. Однією із провідних сфер упровадження гендерної політики є представлення жінок у секторі безпеки і оборони шляхом інтегрування гендерної складової в освітній процес закладів вищої освіти [2].

Включення гендерної тематики в навчальний процес забезпечує формування гендерно-чутливого середовища у військовому, безпековому та правоохоронному секторах, що позитивно впливає на формування сталого розвитку України та збалансованості в прийнятті державних рішень.

Упровадження гендерної складової в діяльність закладів вищої освіти сектору безпеки і оборони України здійснюється в декілька етапів, а саме:

загальний огляд інституалізації гендерної тематики та загальної спроможності й компетентності закладів освіти з гендерних питань;

аналіз навчальних програм, що містить в собі врахування гендерного компонента;

проведення навчань, лекцій і тренінгів щодо питань забезпечення дотримання політики рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та протидії гендерно зумовленому насильству у системі підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони України [3].

Так, на прикладі освітньої діяльності в рамках реалізації гендерної політики в Національному університеті цивільного захисту України наразі запроваджено багатогранний підхід до інтеграції гендерної політики, а саме: здобувачі вищої освіти та працівники і працівниці університету беруть участь у лекціях, семінарах, тренінгах щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ідентифікації випадків дискримінації за ознакою статі, формування гендерно-чутливого середовища [1].

Також у процесі гендерної інтеграції у Національному університеті цивільного захисту України здійснюються інформаційно-аналітичні та просвітницькі заходи, а саме:

щодо реалізації в університеті Плану заходів Державної служби України з надзвичайних ситуацій з реалізації Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 “Жінки, мир, безпека” на період до 2025 року та моніторинг у його виконання;

роз’яснювальні бесіди щодо дотримання Інформаційної пам’ятки щодо взаємодії з особами, постраждалими від сексуального насильства, пов’язаного з конфліктом під час війни для персоналу Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Окрім цього, до посадових обов’язків керівного складу університету внесено пункти щодо забезпечення дотримання політики рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та у кожному структурному підрозділі визначена відповідальна особа, що імплементує гендерну складову [3].

Отже, упровадження гендерної політики в закладах вищої освіти сектору безпеки і оборони України повинно містити всі аспекти щодо належного дотримання рівних прав жінок і чоловіків, урахування політики попередження і боротьби з переслідуванням, сексуальними домаганнями, дискримінацією та зловживанням владою, а також на регулярній основі повинні здійснюватися обов’язкові навчання з гендерної тематики.

Список використаних джерел

1. Камінська Н. В., Чернявський С. С., Перунова О. С. Забезпечення гендерної рівності в системі МВС та інших центральних органів виконавчої влади : лекція. Київ : НАВС, 2020.

2. Методичні рекомендації з інтеграції гендерних підходів в систему підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони України. URL: https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/2_viddiluvvr/01_metodichni_rekomendaciy_z_integraciyi_gendernih_pidhodiv_v_sistemu_pidgotovki_fahivciv_dlya_sektoru_bezpeki_i_oboroni_ukrayini.pdf

3. Фінікін Г. І. Гендерний вимір сучасної військової освіти. *Гілея*. 2013. № 2. С. 34–45.

<i>До питання впровадження сучасних стандартів НАТО із забезпечення гендерної рівності у секторі безпеки і оборони України</i>	
Олександр БАСАРАБ, Денис ПРОКОПЕНКО	109
<i>Упровадження гендерної рівності у Державній прикордонній службі України відповідно до стандартів НАТО</i>	
Ольга БАСАРАБ, Олексій ПОЛОННИКОВ	113
<i>Проблеми забезпечення прав жінок в Україні в умовах війни</i>	
Юлія БЕРЕЗОВСЬКА, Ольга МИСЕЧКО	117
<i>Упровадження сучасних стандартів НАТО із забезпеченням принципів рівних прав та можливостей жінок та чоловіків у сфері безпеки і оборони України</i>	
Юлія БЕРЕЗОВСЬКА, Олена ЯНКОВЕЦЬ	119
<i>Упровадження гендерної освіти в діяльність національного університету цивільного захисту України</i>	
Софія БОГОМАЗОВА, Ліна ПЕРЕЛИГІНА	122
<i>Щодо гендерних особливостей управлінських умінь керівників</i>	
Людмила БОРОВИК, Ірина БАСАРАБА	125
<i>Жінки в секторі безпеки та оборони країн-членів НАТО: роль та виклики</i>	
Сергій БОРОЗНЯК	129
<i>Особливості добору первинної емпіричної інформації при дослідженні гендерночутливих питань</i>	
Ольга ВАЛЬЧУК, Юлія ЗАЦЕРКОВНА, Анастасія ГОЙДАЛО	132
<i>Psychological impact of Ukrainian feminine nouns on the formation of social consciousness</i>	
Olena VOITIUK	136

**РЕАЛІЗАЦІЯ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ
НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ
СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ:
СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ**

**Тези V Міжнародної науково-практичної конференції
(16 травня 2024 року)**

Коректори: С. С. Кондратюк, О. Л. Грицева, Т. О. Маляр, І. М. Бабина, Ю. О. Бабій
Комп'ютерна верстка О. В. Філіпенко

Відповідальність за достовірність фактів та інших даних несуть автори

Здано до набору 21.05.2024. Підписано до друку 13.06.2024

Формат 60×84/16. Гарнітура SchoolBook. Тираж 20 прим.

Ум. друк. арк. 26,62. Обл.-вид. арк. 27,48

Видавництво Національної академії

Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3010 від 22.10.2007